

Memòria històrica

MARIBEL
Peris

GRUP RECERCA
MEMÒRIA HISTÒRICA

Els cursos d'estiu han estat sempre una iniciativa que arriba en un temps de calor més procliu a l'esbarjo i, en certa forma, es viuen amb un sentit entre acadèmic i lúdic. Està bé afegir un apropament a la ciutadania i a la diversitat d'interessos, per a la gent jove i ja no tant jove. Donar l'oportunitat per fer un intercanvi d'experiències en la diversitat.

La Universitat Jaume I, dins dels cursos d'estiu del juliol de 2010, ha emplaçat el Grup per la Recerca de la Memòria Històrica de Castelló a col·laborar en un curs titulat República, repressió i transició postfranquista: els obstacles de la memòria històrica.

Primer de tot, donem les gràcies per invitar-nos a participar, particularment a la proposta del professor Andrés Piqueras, ja que d'alguna forma ens sentim acompanyats dins d'aquesta tasca nostra de recuperació i lluita per la memòria.

No és cap disbarat parlar de

la soledat i dels entrebancs de tota mena sorgits en el nostre camí i els seu recorregut d'aquests set anys. Malgrat això, no és precisament el desànim allò que ens ocupa sinó la seguretat en la confiança i el convenciment d'un treball i d'un esforç creador, d'un camí necessari per arribar als principis de veritat, justícia i reparació. Son aquestes les raons que ens mobilitzen com a grup davant la necessitat d'acomplir uns objectius reflectits en els nostres estatuts. Son l'eix del nostre treball d'investigació en arxius, de recollida de testimoniatges, de recerca de desapareguts i assessorament als familiars, de protecció de patrimoni i del nostre projecte didàctic. I a més a més la viabilitat d'una difusió de tota aquesta tasca.

Perquè parlar de memòria històrica i de la recuperació de l'història silenciada és també reivindicar el compliment dels drets humans. La imprescindible maduresa dels pobles per assumir i reconèixer sense por les violacions d'aquells drets. Ja fa vora de més de setanta anys d'uns esdeveniments traumàtics; un temps suficient per deixar de tancar els ulls quan es trepitja una fossa comuna

d'un cementiri; per no tancar l'oïda per una por, que ja fa vergonya davant de les veus d'una ciutadania que mai no ha estat escoltada perquè no va poder parlar durant molt de temps i quan semblava que ja podia la van acovardir amb una segona condemna.

Parlar de República sense embuts, del que va ser el projecte republicà desaparegut any per any dels llibres de text, maltractat amb un reduccionisme aclaparador de desordre, sense el degut respecte a figures castellonenques que van sofrir la injustícia i que van patir un dolorós exili.

Per això, quan es parla de reobrir ferides, és la manifestació evident d'una dissonància cognitiva de la realitat. Les ferides per començar necessiten d'un temps, no obstant no és el temps a soles qui les cura sinó el reconeixement. En conseqüència, mentre hi haja qui obstaculitze aquest reconeixement, mai no es podrà viure la veritable reconciliació, l'única possible. La construcció d'un pont entre l'oblit i la memòria és una assignatura pendent, un deute generacional. I la seua ombra ens acompanya, està en la terra on tots van nàixer, una

terra de tots i per a tots, però on molts ja no van poder viure.

Per fer possible aquests pensaments el curs comptarà amb la presència d'uns ponents rellevants en les diferents temàtiques abordades. Hi destaquem figures com **Fernando Magán**, advocat expert en desaparicions forçades; **Joan Garcés**, assessor dels presidents **Salvador Allende** i **François Mitterrand**; **Concepció Mir**, historiadora de la Universitat de Lleida; **Enrique Cerdán Tato**, periodista i escriptor, membre de la Comissió Cívica per la Recuperació de la Memòria Històrica d'Alacant; **Antoni Doménech**, de la Universitat de Barcelona; el Foro por la Memoria Histórica d'Àvila; més la col·laboració del professorat de la Universitat Jaume I i del Grup per la Recerca de la Memòria Històrica de Castelló.

El diàleg i la cultura són un bon patrimoni per a entendre tot el que ens envolta; també allò que ens sembla perdut en la llunyania i es projecta en el nostre present. Per aquest motiu, des d'ací fem extensiva una invitació en aquesta jornada dedicada a la memòria i us convidem a estar juntament amb tots nosaltres. ■